

Ніколов О. П., студент

Одеський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ

В процесі розвитку діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності постає питання щодо прийняття певних рішень, які повинні базуватись на об'єктивно обґрунтованих даних, які повинні відповідати принципам повноти і достовірності. Відповідно до цих умов, виникає такий вид фінансового контролю як аудит, на який покладено завдання щодо здійснення аналізу показників фінансового стану підприємства, а також висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність. Незалежний аудит як спосіб підтвердження даних фінансової звітності необхідний не тільки самому підприємству, але й потенційним інвесторам, постачальникам, кредиторам, акціонерам, тому питання розвитку аудиту в Україні сьогодні є досить актуальним, особливо в аспекті розгляду проблем та перспектив його розвитку.

Вагомий внесок в наукове та практичне дослідження проблем та перспектив розвитку аудиторської діяльності в Україні зробили українські вчені та практики, зокрема: О. С. Бородкін, Ф. Ф. Бутинець, З. В. Гуцайлюк, С. Я. Зубілевич, М. В. Корягін, М. В. Кужельний, П. О. Куцик, В. С. Рудницький, В. Я. Савченко, Дорош Н. І., Кравченко В. І., Редько О. Ю. та інші.

Слід зазначити, що впровадження незалежного аудиту у сферу підприємницької діяльності має істотні переваги не тільки для самих господарюючих суб'єктів, але й для держави. Адже саме за рахунок здійснення незалежного аудиту забезпечується:

- 1) значна економія державних коштів, які витрачаються на утримання контрольно-ревізійного апарату;

2) надходження додаткових коштів до бюджету за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами-підприємцями) податків;

3) незалежність, конкурентна боротьба, професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок;

4) можливість вибору аудитора замовником.

Разом з цим варто виділити такі проблемні питання, що стосуються розвитку аудиту в Україні:

1) значний негативний вплив «тіньового» бізнесу;

2) негативний вплив «дослівного перекладу» міжнародних нормативно-правових актів та концепцій з питань аудиту без врахування особливостей економічного розвитку нашої країни;

3) недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, що зумовлено, перш за все, невідповідністю підготовки українських бухгалтерів та аудиторів сучасним вимогам практики;

4) відсутність типових форм документів з аудиту;

5) відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту;

6) громадські професійні організації бухгалтерів та аудиторів не є масовими, тому це стримує процес обговорення та вирішення проблемних питань практики обліку та аудиту;

7) відсутність єдиної, загальноприйнятої, обґрунтованої економічно методики розрахунку цін за аудиторські послуги [1].

Критерієм якості під час проведення аудиту вважається, насамперед, виконання аудиторами вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Однак суворе дотримання стандартів пов'язане зі збільшенням додаткового часу роботи аудиторів, що пов'язане зі збором додаткової інформації та документуванням процесу перевірки [2].

Отже, Україна має невеликий досвід у практиці аудиторської діяльності, існує багато проблемних питань, які потребують швидкого

вирішення, але наша країна має і потужний потенціал та перспективи розвитку незалежного аудиту.

Для вирішення вищезазначених проблем варто навести деякі шляхи їх подолання та перспективи розвитку аудиту в Україні:

- 1) розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги шляхом вивчення міжнародного досвіду з цього питання;
- 2) підвищення престижу аудиторської професії, надання впевненості у відповідності ціни якості роботи аудитора;
- 3) розробка внутрішньої фірмової методики аудиту, робочої документації;
- 4) розробка типових методик аудиторської перевірки у розрізі галузей їх функціонування;
- 5) скасування «штучно вмонтованих» елементів зарубіжної теорії та практики, які не тільки не мають обґрунтованого змісту, але й суперечать реальним потребам обліковців-практиків;
- 6) удосконалення навчальних планів підготовки бухгалтерів та аудиторів у вищих навчальних закладах [3].

Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни.

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність», аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів.

Причини виникнення і розвитку аудиторської діяльності безпосередньо пов'язані з особливостями ринкової економіки. Прийняття будь-якого управлінського рішення має ґрунтуватися на економічній

інформації, яка формується переважно на основі даних бухгалтерського обліку.

Отже, для прийняття зваженого рішення щодо іншого підприємства необхідно мати певні гарантії достовірності і реальності його бухгалтерської інформації. Головною метою аудиторської перевірки є перевірка правильності, законності, повноти і достовірності даних бухгалтерської звітності підприємства.

Таким чином, в умовах розвитку ринкових відносин та різноманітності форм власності існує нагальна потреба в удосконаленні функцій управління підприємством, що викликало потребу створення системи професійного незалежного аудиту [4].

Аудитор стає все більш помітною особою в очах учасників підприємницьких відносин, який висловлює професійну думку про достовірність і відповідність вимогам законодавства тих документів, що характеризують ефективність і прозорість фінансово-господарської діяльності підприємства.

Список літератури

1. Бойко Н. В. Проблеми розвитку аудиту в Україні / Н. В. Бойко, С. А. Наконечна: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ekona.org.ua/files/sbornik_tezisov_chntu2014.pdf.
2. Усач Б. Ф. Аудит : навч. посіб. / Б. Ф. Усач. – К. : Знання-Прес, 2002.
3. Свідерський О. Сучасні проблеми та перспективи розвитку в Україні / О. Свідерський: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stelmaschuk.info/archive-internet-conference/51-conferencia-17-05-2012/262-262.html>.
4. Корягіна С. В. Маркетинговий аудит : навч. посібник / С. В. Корягіна, М. В. Корягін. – К. : Центр навчальної літератури, 2014. – 320 с.